

Dierlijke bijproducten in afvalwater – versie 20161222

De Europese wetgeving over dierlijke bijproducten¹ verbiedt de verwijdering van dierlijke bijproducten via de afvalwaterstroom. Vast dierlijk materiaal mag niet worden vermalen, geweekt, op andere wijze verwerkt of onder druk gezet om het samen met het afvalwater te verwijderen.

Daarenboven is de regionale wetgeving voor lozingsnormen van afvalwater van toepassing².

Bij de voorbehandeling van afvalwater worden volgende regels nageleefd:

Bij bedrijven waar categorie 1 en 2 vrijkomt of verwerkt wordt

Categorie 1-verwerkingsbedrijven, bedrijfsruimten waar gespecificeerd risicomateriaal wordt verwijderd, slachthuizen en categorie 2-verwerkingsbedrijven moeten als eerste fase in hun afvalwaterbehandeling beschikken over een voorbehandelingsproces voor het opvangen en verzamelen van dierlijk materiaal. De apparatuur voor het voorbehandelingsproces bestaat uit sifons of zeven met een poriegrootte of maaswijdte van maximaal 6 mm die vaste deeltjes in het afvalwater tegenhouden.

Indien een dergelijk zeefsysteem voor de vetput geplaatst wordt, wordt het afval dat op de zeef achterblijft beschouwd als categorie 1- of categorie 2-materiaal voor respectievelijk bedrijven die categorie 1- of categorie 2-materiaal verwerken. Het materiaal wordt opgehaald door een erkende of geregistreerde ophaler van respectievelijk categorie 1- of categorie 2-materiaal.

Indien er een zeefsysteem na de vetput geplaatst wordt, is het materiaal in de vetput respectievelijk categorie 1- of categorie 2-materiaal. In dit geval moet het ledigen van de vetput gebeuren door een erkende of geregistreerde ophaler van respectievelijk categorie 1- of categorie 2-materiaal.

Na het plaatsen van een zeef zijn onder andere vetputmateriaal, flotatievet en slib van een waterzuiveringsinstallatie geen dierlijk bijproduct. Dit materiaal valt niet meer onder het toepassingsgebied van de verordening dierlijke bijproducten, maar wel onder de bepalingen van de afvalstoffenwetgeving.

¹ Verordeningen 1069/2009/EG en 142/2011/EU

² Vlaams Gewest: Besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne

Brussels Hoofdstedelijke Gewest: Koninklijk Besluit van 3 augustus 1976 houdende algemeen reglement voor het lozen van afvalwater in de gewone oppervlaktewateren, in de openbare riolen en in de kunstmatige afvoerwegen voor regenwater
Waal Gewest : Livre II du Code de l'Environnement contenant le Code de l'Eau

Bij bedrijven waar categorie 3 vrijkomt of verwerkt wordt

Deze bedrijven zijn door de verordening niet verplicht om een zeefstelsel te plaatsen voor het afvalwaterafvoersysteem. De verordening verbiedt echter wel de verwijdering van dierlijke bijproducten via de afvalwaterstroom.

Daarenboven legt de regionale wetgeving het verbod op van lozing van partikels groter dan 10mm in de riolering. Deze wetgeving beperkt eveneens de concentratie van zwevende stoffen in oppervlakte wateren.

Om aan deze bepalingen te voldoen is het plaatsen van een zeef wenselijk.

Een zeef met maaswijdte van maximaal 10 mm geplaatst voor de vetput, vermijdt dat 'zwevende' stoffen die groter zijn dan 10 mm in het afvalwater terecht komen. Het materiaal dat op de zeef achterblijft en nog niet is bedorven, gecontamineerd met reinigingsmiddelen, biociden of andere chemische stoffen, is categorie 3-materiaal. Dit mag samen met het overige categorie 3-materiaal afgevoerd worden. Dit materiaal wordt opgehaald door een erkende of geregistreerde ophaler van categorie 3-materiaal. Bij bederf of contaminatie wordt dit categorie 2-materiaal.

Beide fracties kunnen samen met het restafval worden afgevoerd, indien het om kleine hoeveelheden gaat en indien de bevoegde overheid dit toelaat.

Indien geen zeef werd geplaatst of het zeefstelsel bevindt zich na de vetput, wordt al het materiaal in de vetput beschouwd als categorie 2-materiaal omwille van bederf en contaminatie met reinigingsmiddelen of andere verontreinigingen. In dit geval gebeurt het ledigen van de vetput door een erkende of geregistreerde ophaler van categorie 2-materiaal.

Vetputmateriaal dat zich na een zeef heeft opgehoopt zal niet als dierlijk bijproduct beschouwd worden. Dit materiaal valt bijgevolg niet meer onder het toepassingsgebied van de verordening dierlijke bijproducten, maar wel onder de bepalingen van de afvalstoffenwetgeving.

Europese wetgeving

Verordening 142/2011/EU, Bijlage IV, Hoofdstuk I, afdeling 2

Afvalwaterbehandeling

1. Categorie 1 - verwerkingsbedrijven en andere bedrijfsruimten waar gespecificeerd risicomateriaal wordt verwijderd, slachthuizen en categorie 2 - verwerkingsbedrijven beschikken als eerste fase van de afvalwaterbehandeling over een voorbehandelingsproces voor het opvangen en verzamelen van dierlijk materiaal.

De apparatuur voor het voorbehandelingsproces bestaat uit sifons of zeven met een poriegrootte of maaswijdte van maximaal 6 mm in de eindfase van het proces of uit soortgelijke systemen die vaste deeltjes van 6 mm of meer in het afvalwater tegenhouden.

2. Afvalwater uit bedrijfsruimten als bedoeld in punt 1 moet een voorbehandelingsproces doorlopen zodat het gefilterd uit de bedrijfsruimten wordt afgevoerd. Vast dierlijk materiaal uit afvalwater wordt niet vermalen, geweekt of op enige andere wijze verwerkt of onder druk gezet om het voorbehandelingsproces te vergemakkelijken.

3. Al het dierlijke materiaal dat wordt opgevangen bij het voorbehandelingsproces in bedrijfsruimten als bedoeld in punt 1 wordt, naargelang het geval, als categorie 1 - of categorie 2 - materiaal verzameld en vervoerd en overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1069/2009 verwijderd.

4. Afvalwater dat het voorbehandelingsproces in bedrijfsruimten als bedoeld in punt 1 heeft doorlopen en afvalwater van andere bedrijfsruimten waar dierlijke bijproducten worden gehanteerd of verwerkt, wordt overeenkomstig de wetgeving van de Unie en zonder beperkingen overeenkomstig deze verordening behandeld.

5. In aanvulling op punt 4 mag de bevoegde autoriteit exploitanten verplichten om afvalwater van de onreine zone van verwerkingsbedrijven en van bedrijven of inrichtingen die tussenhandelingen met categorie 1 - of categorie 2 - materiaal uitvoeren of categorie 1 - of categorie 2 - materiaal opslaan, onder zodanige voorwaarden te behandelen dat de risico's van ziekteverwekkers worden beperkt.

6. Onverminderd de punten 1 tot en met 5 is het verwijderen van dierlijke bijproducten, inclusief bloed en melk, of afgeleide producten, via de afvalwaterstroom verboden.

Categorie 3 - materiaal bestaande uit centrifuge- en separatorslib mag wel via de afvalwaterstroom worden verwijderd, op voorwaarde dat het een in bijlage X, hoofdstuk II, afdeling 4, deel III, bedoelde behandeling voor centrifuge- en separatorslib heeft ondergaan.

Verordening 1069/2009/EG, artikel 19. 1. d)

Verzameling, vervoer en verwijdering

In afwijking van de artikelen 12, 13, 14 en 21 mag de bevoegde autoriteit toestaan dat: categorie 2 - materiaal en categorie 3 - materiaal die geen risico voor de volksgezondheid en de diergezondheid inhouden, worden verwijderd op een andere wijze dan door verbranding of begraving ter plaatse, onder officieel toezicht, als de hoeveelheid materiaal per week niet meer bedraagt dan een volume dat wordt vastgesteld in verhouding tot de verrichte activiteiten en de diersoort waarvan de dierlijke bijproducten in kwestie afkomstig zijn.